

volgde hem in zijn lenen waaronder St.-Katerine op ²⁷. Merkwaardig is wel het feit dat deze Bouden in een oorkonde van 1381 als «miles» (ridder) wordt aangeduid ²⁸.

Het is naar de naam van de twee eerste bezitters (Bouden of Boudewijn) dat het leengoed op St.-Katerine, op het einde van de 14^e eeuw, de naam 's Heer Boudewijnsburg heeft gekregen, en de oude naam «ter Leyen» verdween. De hofstede met de feodale duiventoren, alsook de straatnamen «Leenhof» en «'s Heer Boudewijnsburg» op Assebroek herinneren er ons nog aan. Het is pas in 1828 dat het voormalige leengoed voor het eerst vermeld wordt als «de schaephofstede de Zeven Torrekens». Die naam berust echter op een vergissing. De feodale duiventoren, waarnaar de hofstede genoemd wordt, heeft in werkelijkheid acht zijtorentjes in plaats van zeven ²⁹.

J. SABBE

INVENTARIS VAN HET GOUD- EN ZILVERWERK IN APRIL 1578 TE BRUGGE OPGEEIST

Na de afzetting van Don Juan als landvoogd van de Nederlanden, werd aartshertog Matthias van Oostenrijk tot zijn opvolger erkend (8 dec. 1577). Zijn gezag was echter heel wat meer beperkt dan dat van zijn voorgangers. Niet alleen oefende de prins van Oranje een overwegende invloed op hem uit, maar ook de Staten-Generaal hadden een heel wat grotere bevoegdheid gekregen. In feite was het niet aartshertog Matthias die over de Nederlanden regeer-

27. Brussel, Alg. Rijksarchief, *Rekenkamer, Reg. 1073*, fol. 1.

28. Brugge, Rijksarchief, *charters blauw*, nr. 4661. Volgens J. Gailiard in zijn *Bruges et le Franc*, dl. 2, Brugge 1853, bl. 353, werd Bouden door de graaf tot ridder geslagen na de slag van Woumen tegen de Gentenaars in 1380. De auteur geeft geen bron op. Zijn gegevens over de familie de Vos in de 14^e eeuw zijn verward en dikwijls foutief.

29. J. De Smet en H. Stalpaert, op. cit., bl. 62.

de, maar het was veeleer de prins van Oranje, zoveel te meer daar de Raad van State hoofdzakelijk uit aanhangers van de prins was samengesteld. De grote invloed van Oranje werd trouwens al dadelijk officieel bekrachtigd door zijn benoeming, in januari 1578, tot luitenant-generaal der Nederlanden.

Oorlogvoerende landen hebben immer met geldnood af te rekenen. Ook de opstandige Nederlanden, die in een oorlog met hun wettelijke vorst, koning Filips II van Spanje, waren gewikkeld, maakten op deze regel geen uitzondering.

Voor de regering van aartshertog Matthias was geldgebrek van den beginne af een knellende kwaal. Alle mogelijke bronnen om de staatskas te spijzen werden dan ook aangeboord; er werd zelfs overgegaan tot verplichte leningen en opeisingen.

Onder de vele maatregelen, die door de regering van Matthias werden genomen met het doel aan geld te raken, willen wij hier vooral de aandacht vestigen op het plakkaat, dat op 16 februari 1578 te Antwerpen werd uitgevaardigd en waarbij het goud- en zilverwerk van de abdijen, de kloosters, de kerken, de hospitalen, de broederschappen, de gilden en de ambachten, alsmede van de steden en de kasselrijen werd opgeëist¹. De gouden en zilveren voorwerpen zouden enkel en alleen aangewend worden als pand voor geldleningen en ze zouden na verloop van één jaar in ongeschonden toestand aan de eigenaars teruggegeven worden. Met de uitvoering van deze verordening in Vlaanderen werd Charles de l'Espinoy, lid van de Raad van Vlaanderen, gelast, bijgestaan door een adjunct, Jacob de Smet, van Brugge.

Wat inzonderheid Brugge betreft verzocht de l'Espinoy al dadelijk om de medewerking van het stadsbestuur. Maar hoezeer de commissaris ook mocht aandringen, toch ging de stadsregering niet op zijn verzoek in. Zij repliceerde niet ingelicht te zijn omtrent de «voet» waarop de opeisingen in de andere landsgedeelten zou geschieden en ze wenste derhalve eerst met de andere Leden van Vlaanderen de aange-

1. De tekst van dit plakkaat is gepubliceerd door A.C. De Schrevel, *Comment disparut le trésor de la cathédrale de St.-Donatien à Bruges en 1578-1579*, in *Annales de la Société d'Emulation de Bruges*, tom. LIX (1909), blz. 322-324.

legenheid te bespreken. Pas nadien zou ze dienaangaande kunnen beslissen ².

Wij weten niet of de inlevering van de gouden en zilveren voorwerpen door de gezamenlijke Leden van Vlaanderen werd behandeld. In ieder geval zou de opeising worden doorgevoerd en was het Brugse stadsbestuur verplicht hieraan zijn medewerking te verlenen. Reeds op 27 februari werd door de magistraat beslist de heren Anselm de Boodt en Filips van Belle, respectievelijk schepen en pensionaris van de stad, te gelasten met het opmaken van de inventaris van de voorwerpen die voor inlevering in aanmerking kwamen. Maar al verleende de magistraat zijn medewerking, hij deed het met tegenzin en vol wantrouwen. Hij betwijfelde of het ingeleverde goud- en zilverwerk enkel en alleen tot pand zou aangewend worden en of het na verloop van één jaar aan de eigenaars zou teruggegeven worden. Integendeel vreesde hij, en terecht, de beroving en de vernietiging van de ingeleverde voorwerpen en stelde daarom als voorwaarde voor zijn medewerking dat het ingeleverde goud- en zilverwerk uitsluitend zou gebruikt worden voor doeleinden «ghepermitteert by den ghescreven gheestelicken ende weirlickten rechte» ofwel in uiterste nood zou «gheëmployert worden in subvencium pauperum» ³.

Schepen de Boodt en pensionaris van Belle togen al dadelijk aan het werk om de opdracht, waarmede ze belast wa-

2. Brugge, Stadsarchief, *secrete resolutiën van de Brugse stadsregering over de jaren 1575-1585*, fol. 111 r.-v.: «Actum den XXV sporcle 1578. - Up 't vertooch van meester Charles Lespinoy, raedt 's Conynx, van dat hy by commissie van der Conincklycke Majesteit ghelest was te inventoriërene binnen deser stede alle de juweelen, vasselle, gout ende zilverre van der stede, de ghilden ende ambochten van diere metgaders de cloosters, capitels ende godshuusen, zo was denzelven commissaris ghegheven in antwoorde dat alzo die zake moste alomme gheëxploiteert wesen up eenen voet, ende dat men niet en wiste up wat voet dat ghedaen zoude worden by den anderen leden, voor anderstont myn voorn. heeren den raedsheere daertoe eeneghe assistentie te doene men zoude tzelve tracteren tusschen den Leden ende daernaer doen als in rade zoude behooren».

3. *Ib.*, *t.a.p.*, fol. 111 v.: «Actum den XXVII februari 1578. - Alsdan waren ghecommitteert d'heer Ancelmus de Boodt, schepene, ende Philips van Belle, pensionaris, omme te bescrevene de juweelen van de kercken, cloosters ende capitelen deser stede ende versoucken die de wet gheleent te wordene, zo omme bewaert te zyne als omme ter nootd gheëmployeert te wordene in subvencium pauperum ende andere usagen ghepermitteert by den ghescreven gheestelicken ende weirlickten rechte.

ren, ten uitvoer te brengen. Zij wendden zich tot de verschillende instellingen van de stad, die voor inlevering in aanmerking kwamen, met het verzoek om overlegging van de inventaris van hun gouden en zilveren voorwerpen. Aldus verschenen zij op 28 februari in het kapittel van de Sint-Donaaskathedraal, waar niet zonder bezwaar en na het maken van opmerkingen aan hun verzoek werd gevolg gegeven. De bezwaren, welke de kanunniken naar voren brachten, waren dezelfde die het stadsbestuur zelf tegenover commissaris de l'Espinoy had geopperd ⁴.

Intussen was Charles de l'Espinoy wegens ziekte ontlast van zijn functie van commissaris en in deze hoedanigheid vervangen door Willem van Grysperre.

De overlegging van de inventaris van de gouden en zilveren voorwerpen betekende nog niet de inlevering van deze stukken. Pas op 16 maart werd de inlevering door het stadsbestuur bevolen. De ingeleverde voorwerpen zouden opgeborgen worden in de secreetkamer in de Halle, waar ook het stadszegel en de stedelijke privilegiën werden bewaard. De stadsthesaurier, Jan Breydel, en zijn klerk, Filips van Belle, werden meteen aangewezen om namens het stadsbestuur ontvangbewijzen in regel af te leveren «tot elcx gherusticheyt ende bewarenesse» ⁵.

Op dezelfde dag besliste de magistraat aan Cornelis van Hoghendorp, muntmeester te Brugge, uitdrukkelijk te verbieden de reserve aan muntstukken in enigermate te verminderen zonder speciale machtiging, alsook zilveren en gouden voorwerpen uit kloosters en kerken te smelten op straffe van «arbitraire correctie» en de waarde van de gesmolten voorwerpen te moeten uitkeren. Dezelfde straffen werden ook gepromulgeerd tegen de edelsmeden, die zich tot dezelfde praktijken zouden lenen ⁶.

4. Zie : A.C. Schrevel, *a.w.*, blz. 324.

5. Brugge, Stadsarchief, *secrete resolutiën 1575-1585*, fol. 115 v. : «Actum den XVI maerte 1578. - ... Item, was gheresolveert te doen overbrynghen de juweelen van de kercken, cloosters, ghilden ende ambochten ende dit al te bewarene in de secrete camere van der Halle daer rusten de zeghele ende privilegiën van der stede ende word tot ontfanghe ende receptie van dien ghecommitteirt d'heer Jan Breydele, thresorier-rentier, ende Philips van Belle, clerck van den thresorier, ende gheauthoriseert daervan quytantie ende recepisse te ghevene tot elcx gherusticheyt ende bewarenesse».

6. *Ib.*, *t.a.p.*, fol. 116 : «Actum den XVI maerte 1578. - ... Item, was gheresolveert te verbiedene Cornelis van Hoghendorp, munt-

Reeds de volgende dag, 17 maart, schijnt het kapittel van de Sint-Donaaskathedraal aan het verzoek tot inlevering, dat door de stadsafgevaardigde Jan Breydel was gedaan, gevolg gegeven te hebben ⁷.

Had de stadsregering tot dan toe slechts schoorvoetend de bevelen van het centraal bestuur uitgevoerd en zich steeds binnen de perken van de wettelijkheid gehouden, voortaan zouden de omstandigheden een andere wending nemen. Op 20 maart werd de stad door een bende Gentenaars, onder leiding van Frans de la Kethulle, overvallen en amper zes dagen later werd het stadsbestuur afgezet en door een nieuwe magistraat vervangen. Onnodig er op te wijzen dat het nieuwe stadsbestuur uitsluitend uit aanhangers van prins Willem van Oranje was samengesteld ⁸. Van tegenstribbelen is er verder dan ook geen sprake meer: de bevelen van Oranje zullen voortaan getrouw opgevolgd worden.

Reeds op 29 maart kwam de inlevering van het goud- en zilverwerk opnieuw aan de orde van de stadsregering, die de volgende beslissingen trof. Het verzoek van commissaris Willem van Grysperre werd ingewilligd. Derhalve zouden «alle de juweelen ende ornamenten van de kercken, uuytghesteken van ghewijde zaken, metgaders ooc van ghilden ende ambachten» moeten ingeleverd worden. Als afgevaardigden van het stadsbestuur zouden de schepenen Jacob Broucq-sault en Gislenus Kethele, alsmede Pieter Dominicie, lid van de kamer van de fortificatie, daarbij hun medewerking verlenen. Deze afgevaardigden zouden er niet alleen voor zorgen een getrouwe inventaris op te maken van de ingeleverde voorwerpen, met vermelding van het respectievelijke gewicht van de stukken, maar moesten ook nota nemen van de bezwaren welke door de gilden en de ambachten ter zake zouden geopperd worden alsmede van de moeilijkheden die de inlevering van deze waardevolle voorwerpen zouden opleveren. Instellingen of gemeenschappen, die bepaalde

meestre, zyn handen te ydelen van de pennynghen van de reserve van de munte zonder de wete van schepenen. Item, was gheresolveert te verbiedene denzelven muntmeestre ende voorts allen den goudtsmeden ende zelvsmmeden te smeltene eeneghe juwelen van de kercke up de peynne van de weirde van dien ende arbitraire correctie».

7. Zie: A.C. De Schrevel, *a.w.*, blz. 327.

8. Zie: A.C. De Schrevel, *Rectifications historiques II: Occupation de l'Ecluse - Surprise de la ville de Bruges par les Gantois - Bruges sous la domination des gueux ...*, in *Annales de la Société d'Emulation de Bruges*, tom. LXIX (1926), blz. 271-330.

voorwerpen absoluut wensten te behouden, konden volstaan met de betaling in speciën van de tweederden van de waarde van het betrokken stuk. De inlevering zou gebeuren onder voorwaarde van restitutie, zoals door het plakkaat van 16 februari was voorgeschreven en zoals het ook was bepaald in de commissiebrief van de commissaris. Eén voorbehoud werd nochtans door de stadsregering geformuleerd. Mochten de andere steden, districten en bestuurlijke omschrijvingen niet tot een gelijkaardige opeising overgaan, dan behield de stad Brugge zich het recht voor de waarde van de ingeleverde voorwerpen af te trekken van de generale middelen en de beden, waarin de stad haar aandeel had af te dragen ⁹.

De inleveringen begonnen op 9 april en hielden aan tot 28 april. De eerste gemeenschap, die aan de verordening tot inlevering gevolg gaf, was het hospitaal van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Potterie ; het klooster van de paters Karmelieten kwam als nummer negentig het laatst aan de beurt.

Naast de afgevaardigden van het stadsbestuur, waren bij de inlevering aanwezig : de commissaris Willem van Grysperre en zijn adjunct Jacob de Smet, bijgestaan door de edelsmeden Adriaan Bultynck en Jan de la Tombe ¹⁰.

Commissaris Willem van Grysperre beijverde zich om de

9. Brugge, Stadsarchief, *secrete resolutiën 1575-1585*, fol. 121 v. : «Actum den XXIX dach van maerte XVCLXXVIII. - Alsdan was by den college ter deliberatie van beede de bancken te consenterene meester Willem van Grysperre, advocat fiscael, als commissaris van den Hove, de lichtynghe van alle de juwelen ende ornementen van de kercken, uuytghesteken van ghewyde zaken, metgaders ooc van ghilden ende ambochten, wel verstaende ter kennesse van schepenen daertoe ghecommitteirt, te wetene : d'heeren Jacques Broucqsault ende Gheleyn Kethelē metgaders Pieter Dominicle uuyter camere van de fortificatie ende behoudens aengaende de ghilden ende ambochten kennesse van de zwaricheden ende difficulteyten die daerup zullen moghen vallen ende dat van als ghemact worde goeden inventaris, note ende ghewichte, behoudens ooc dezelve juwelen te moghen lossen mids ghevende in ghelde de twee deelen van drien ende hendelick up de beloften van restitutie ghedregghen by de commissie ende van den commissaris ende indien d'ander landen ende steden niet laeten insghelycx lichten de juwelen van huerlieder districtie, dat 't college zal de weirde van dien moghen verhalen up de generale middelen van huerlieder dictrictie of andere beeden die daer loop zullen hebben».

10. Volgens de documenten op het Bisschoppelijk Archief was bij de eerste afgifte van de gouden en zilveren voorwerpen uit de Sint-Donaaskathedraal ook de edelsmid Jan Billiet aanwezig. Zie : A.C. De Schrevel, *Comment disparut ...*, blz. 331, 332.

hem opgedragen taak zo vlug mogelijk af te handelen. Want alhoewel men op 28 april nog bezig was met inleveren, wegen en inventariseren van de voorwerpen en de complete inventaris van al de ingeleverde stukken pas op dezelfde dag (28 april) aan de stadsregering kon overgemaakt worden, eiste de commissaris dat het stadsbestuur reeds de dag te voren, 27 april, zou beslissen in de overbrenging van de ingeleverde voorwerpen naar Antwerpen, zetel van het centraal bestuur, toe te stemmen, hetgeen dan ook dadelijk na het beëindigen van de eigenlijke inlevering, op 28 april, kon geschieden ¹¹.

Hiermede was het eerste, echter niet het laatste bedrijf afgesloten waarbij heel wat kostbare voorwerpen voor altijd verloren gingen ¹². Kostbaar waren de ingeleverde voorwerpen niet alleen om hun intrinsieke waarde, maar vooral om hun uitzonderlijk belang voor de geschiedenis en de kunst. Want alhoewel aanvankelijk uitdrukkelijk was bepaald, en later nog werd herhaald, dat de ingeleverde voorwerpen niet zouden vernietigd of gesmolten worden, doch enkel en alleen zouden worden aangewend als pand en dekking voor geldleningen, toch bleek al vroeg dat over hun bestemming geen twijfel bestond: ze zouden vast en zeker te gelde gemaakt worden ten einde de benarde toestand van de staatskas enigermate op te knappen.

Het tweede bedrijf begon op 25 september van hetzelfde jaar 1578. Toen besliste de magistraat de overige sieraden van de kerken, de kloosters en de andere instellingen van de stad, waaronder het nog overblijvende goud- en zilverwerk, op te eisen, ten einde deze waardevolle voorwerpen tegen plundersaars en soldateska te beveiligen ¹². Maar ook deze stukken keerden niet naar de eigenaars terug. Op 17 november 1578 werd door de stadsregering inderdaad beslist dat de aldus in bewaring genomen gouden en zilveren stuk-

11. Brugge, Stadsarchief, *secrete resolutiën 1575-1585*, fol. 129: «Actum den XXVII aprilis 1578. - Alsdan was tot verzoude ende instancie van den advocat fiscal van Mechelen, meester Guillaume van Grysperre, gheconsenteert t'Hove ghevoert te wordene 't zilverwerk ende juwelen by denzelven advocat fiscal ghelicht van de kercken, ghilden, ambochten ende andere gheselschepen omme 's lands dienste gheëngagiert te wordene. - Dienvolghende zyn dezelve juwelen vervoert naer Antwerpen up den XXVIII dach aprilis 1578 volghende den inventaris rustende ter greffie».

12. De tekst van deze beslissing werd gepubliceerd in A.C. De Schrevel, *Comment disparut ...*, blz. 339-340.

ken zouden «vercocht, vermunt of anderssins te ghelde ghebrocht» worden ¹³.

Wat er tijdens deze tweede fase aan goud- en zilverwerk is teloor gegaan, schijnt eveneens aanzienlijk geweest te zijn, te oordelen althans naar de lijst van de stukken die door de Sint-Donaaskathedraal en de Sint-Salvatorskerk in oktober 1578 werden ingeleverd. Omtrent hetgene de Sint-Donaas toen heeft ingeleverd zijn wij goed ingelicht door de reeds herhaaldelijk aangehaalde publicatie van A.C. De Schrevel ¹⁴; wat de Sint-Salvators aangaat vinden wij de lijst van de toen ingeleverde stukken achteraan in de rekening van de kerkfabriek over de periode van 1 januari tot 21 september 1578 :

«Zeker partye van zelve juweelen toebehoorende deser kercke, overghelevert by deken ende kerckmeesters in de handen van die van der wet by laste van die van der wet gheweghen by Jaques de Cantere :

Eerst een cyborie daer men mede in processie gaet : VII marc VII oncen XV inghelschen.

Een glas met twee zelve vergulde houcken : III marc VII oncen III inghelschen.

Twee cyborien : V marc VI oncen V inghelschen.

Twee ander cyborie : II marc III oncen.

Een zelve cruusken met glas daerinne : I marc III oncen VII inghelschen.

Een cruce van zelve met hout, yser ende latoen : X marc III oncen.

Tsamen dese partien weghende eenendertich marck zeven oncen thyen ynghelschen aldus ghelevert up den XXIIII^{en} in octobre XVe achtenseventich in de handen van Pieter de Blende ende Christoffels de Ruddere, scepenen daertoe ghecomitteert by ghemeene college der stede van Brugghe» ¹⁵.

13. Brugge, Stadsarchief, *secrete resolutiën 1575-1585*, fol. 198 : «Actum den XVII novembre 1578. - Alsdan was ghecomitteert dheer Pieter de Blende, schepen, dheer Pieter Dominicle, thresorier, ende Heindryck Croes, notabele, omme te ghelde te bryngene 't zelve van de cloosters, capittels ende andere kercken by den college ende tguene noch niet overbrocht en es in te doen commen ende overbrynghen in eersten omme ooc vercocht, vermunt of anderssins te ghelde ghebrocht te wordene stadsdienste».

14. *Comment disparut ...*, a.w., blz. 340-341.

15. Brugge, Bisschoppelijk Archief, *rekeningen van de kerkfabriek van Sint-Salvators 1569-1585*.

Met de beslissing van de magistraat d.d. 17 november 1578 werd meteen het derde en laatste bedrijf in zake opeisingen van goud- en zilverwerk ingezet. Een ultieme poging werd inderdaad bevolen om de eventueel nog niet opgevorderde stukken op te sporen en in handen te krijgen¹⁶. Dientengevolge werd o.m. op 19 december 1578 aan de kerkfabriek van de Sint-Gillis bevel gegeven het nog resterende zilverwerk aan de stad over te leveren «daeronder oock begrepen de cyborie»¹⁷.

Zijn wij slechts fragmentarisch ingelicht over de voorwerpen die gedurende de tweede fase van de opeisingen werden ingeleverd, wat de derde fase betreft weten wij zogoed als niets. Daarentegen zijn wij voortreffelijk ingelicht over hetgeen tijdens het zogenaamde eerste bedrijf, in april 1578, werd opgeëist en vernietigd. Wij bezitten inderdaad de complete inventaris van de toen ingeleverde voorwerpen.

Niettegenstaande het onbetwistbaar belang werd deze inventaris nog niet gepubliceerd. Enkel het gedeelte ervan, met betrekking tot de Sint-Donaaskathedraal, werd volgens bescheiden uit het Bisschoppelijk Archief te Brugge uitgegeven en van een voortreffelijk commentaar voorzien door A.C. De Schrevel¹⁸. De hiernavolgende tekstuitgave van deze inventaris, volgens het exemplaar dat voor de Brugse stadsregering was bestemd, menen wij dan ook voldoende verantwoord.

A. SCHOUTEET

INVENTARIS

Inventaris van alle ende eenenyghelicken de partien van juweelen van gout ende zelve, respectivelicke overghebrocht zoo by de onfanghers van der abdien, priooren ende andere cloosters, midsgaders de kerckmeesters, ghildemeesters ende andere van der stede van Brugghe, ende onfaen by Jacques de Smet, als daertoe ghecommitteert by den hoochgeboren prince die erdts Hertoghe van Oostenrycke, hertoghe van Bourgoingnen, gouverneur ende capitain general van den lande van herwaertsovere, by lettre patente van Zyne voorseide Hoocheit van den XVI^{en} sporcle XV^eLXXVIII in 't

16. Zie noot 13 hierboven.

17. Zie: E. Rembry, *De bekende pastors van Sint-Gillis te Brugge*, Brugge, 1890-1896, blz. 30.

18. *Comment disparut ...*, a.w., blz. 331-332.

quaertier van Brugghe ende West-Vlaenderen, alle de voorseide partijen gheweghen by Adriaen Bultynck ende Jan de la Tombe, zelve vermeden, in de presentie van mynheeren den commissaris Gysperre ende zynen adjonct, ter date zo hiernaer volcht.

[*Kanttekening*:] Overbrocht den XXVIII dach van april 1578.

[1] 't Godtshuus van der Potterie in Brugghe.

Eerst een zelve cruce up houdt besleghen, weghende metten ysere daeranne wesende IIII marcq VI onchen net ¹.

Twee remonstrantiën, tsamen weghende III marc VII inghelschen net.

Ende een paesbardt VI onchen min III inghelschen.

Overghebrocht den IX^{en} april 1578.

[2] 't Godtshuus van der Nazaretten.

Een remonstratie van zelve, weghende II marcq VII onchen en half.

Overghebrocht den X^{en} april 1578.

[3] 't Godtshuus van Sincte-Juliens.

Een zelve hoofd van Sincte Juliens, weghende IIII marcq VI onchen net.

Twee ampullekens VIII onchen VIII inghelschen en half.

Een monstrance VII onchen XVII inghelschen en half.

Overghebrocht den X^{en} april 1578.

[4] De ghilde van Sincte Quinten ten Magdaleene.

Twee cleene remonstranten ende een cleen Sincte Quintken IIII onchen XIII inghelschen

Overghebrocht den X^{en} april 1578.

[5] Sincte-Woulburghekercke.

Een zelve belle, weghende XII onchen.

Een zelve monstrantie, weghende XIX onchen en half. Item noch een cleene monstrantie, weghende XI onchen V inghelschen.

Item twee boucken besleghen met zelve voor 't beslach van desen boucken ende van cristalyne cruce hiernaer verclaerst hebben de kerckmeesters over de redemptie gheleent een marcq zelve, te XXXVIII s. par. d'onche, es II lb. X s. VIII d. gr., valent: XV lb. IIII s. tourn.

1. Het gewicht van goud en zilver wordt, zoals gebruikelijk, opgegeven in marken, onsen, engelsen en azen. 1 mark = 8 onsen, 1 ons = 20 engelsen, 1 engelse = 32 azen. 1 mark = 246,076 grammen.

Item een processiecrucce van zelve up hout besleggen ende met 't ysere daeran XI marcq IIII onchen.

Item noch een processiecrucce, besleggen ende met ysere als vooren, VII marcq VI onchen en half.

Item een zelve wieroockvat, weghende III marcq VII onchen.

Item twee zelve candelaers, binnen houdt zynde, weghende tsamen XIII marcq I onche.

Item drie zelve verghulde excels, wanof de platen achter lattoen zyn, met drie zelve verghulde cnoppens, weghende XII marcq V inghelschen.

Item een zelve verghulde cruce III marcq IIII onchen.

Item een zelve voet van eene cristalyne cruce II marcq 5 onchen.

Item een zelve paesbardt VII onchen I inghelsche en half.

Item een zelve roede, binnen houdt, IIII marcq I onche V inghelschen.

Overghebrocht den XI^{en} april XV^eLXXXVIII.

[6] Sanct-Jacobskercke.

Twee cruceen van zelve up hout ende ysere XVIII marcq VI onchen.

Twee cantoristen van zelve up houdt besleggen XI marcq III onchen.

Twee zelve wieroockvaten XI marcq III onchen.

Een zelve scelpe ende twee paesberden eensdeels verghult V marcq II onchen II inghelschen en half.

Twee zelve ampullekens II marcq II onchen V inghelschen.

Twee cleene cruuskens omme te zeynen XIII onchen II inghelschen en half.

Een zelve quispele met houdt ende bustelen II marcq IIII onchen.

Overghebrocht XI^{en} april 1578.

[7] 't Baghynehof.

Twee wieroockvaten weghende IX marcq VI onchen XV inghelschen.

Item een zelve plateel IX onchen X inghelschen.

Item noch twee monstrantiën XII onchen min VII inghelschen en half.

Item noch een monstrantie dat den Berch heet II marcq VI onchen VIII inghelschen.

Item noch II ampullekens V onchen III inghelschen.

Item twee cruuskens up houdt ende yser V marcq IIII onchen ;

in stede van dezelve cruucen hebben die van den Wyngaerden of Baghynehof gheleent XXX s. gr., valent IX lb. tourn.

Item een monstrantie van den Heleghen Cruus zonder cruus VII onchen X inghelschen.

Overghebrocht den XI^{en} april 1578.

[8] Castaineboome.

Drie monstrantiën weghende tsamen II marcq V onchen IX inghelschen en half.

Overghebrocht XI^{en} april XV^eLXXXVIII.

[9] Willemyne.

Een monstrantie weghende III onchen XIX inghelschen.

Overghebrocht XI^{en} april 1578.

[10] Sincte Gillis.

Twee zelver inghels met zelver vlercken onder elck, met eene latoene plate, weghende tsamen XVIII marcq VI onchen en half.

Twee zelver candelaers XIII marcq III onchen metten houtte.

Een zelver wieroockvat V marcq XVI inghelschen.

Twee ampullekens III onchen XVI inghelschen.

Een zelver quispele up houdt beslegghen II marcq VI onchen.

Overghebrocht XI^{en} april 1578.

[11] Sincte Claren.

Twee cleene ampullekens IX onchen XI inghelschen.

Een zelver quispele up houdt beslegghen II marcq II inghelschen en half.

Een cruce up houdt beslegghen V marcq net.

Overghebrocht XI^{en} april 1578.

[12] Cellebroeders.

Een monstrantie zonder voet weghende XIII onchen XVI inghelschen.

Overghebrocht XI^{en} april 1578.

[13] Sinte Obrechten.

Een zelver monstrantie ende een zelver paesbardt, weghende XI onchen II inghelschen en half.

Overghebrocht den XII^{en} april 1578.

[14] De ghilde van Sincte Marcq buiten Brugghe in de kercke van Sincte Cruus.

Een monstrantie van Sinte Marcq III marcq V onchen XV inghelschen.

Een monstrantie van Sinte Pietre ende Pauwels XV onchen XII½ inghelschen.

Twee schalen weghende XVI onchen III inghelschen.

Overghebrocht den XII^{en} april 1578.

[15] De ghilde van Sincte Cruus in Sinte-Cruuskercke.

Twee cruucen up houdt ende ysere tsamen IX marcq IIII onchen.

Noch een cruce weghende, met hout daerinne wesende, XXIII onchen.

Ende twee ampullen, een paesbardt ende een brootvat II marcq net.

Overghebrocht den XII^{en} april LXXVIII.

[16] Sinte-Cruuskercke.

Een cruce met houtte, beslegghen met zelve ende isere, tsamen VIII marcq II onchen.

Een monstrantie van Sincte Catheryne, weghende zonder 't glas, XIII onchen XV inghelschen.

Noch een monstrantie weghende XIII onchen.

Een zelve croes ende twee lepels, tsamen VI onchen.

[17] De ghilde van Sincte Anthuenis binnen Sinte-Cruuskercke.

Een platteel weghende IIII marcq III onchen.

Item noch drie trompetten weghende IX marcq IIII onchen X inghelschen.

Item noch een monstrantie IIII marcq 5 onchen XV inghelschen.

Item noch twee ampullen ende een paesbardt XII onchen min II inghelschen.

Ende noch een monstrantie weghende IIII marcq IIII onchen V inghelschen.

Overghebrocht XII^{en} april 78.

[18] 't Godtshuus van de Magdaleenen.

Een monstrantie van zelve I marcq V onchen.

Noch een monstrantie VII onchen en half.

Item een wieroockvat met de scuppe ende 't lepelken III marcq IIII onchen.

Ende een cruce up houdt beslegghen metten ysere, II marcq.

Item den meestre van denzelven godtshuuse die heeft ghereducert de voorscreven juweelen over de drie deelen van viere van de weerde XIII lb. gr. den XII^{en} april 78, valent : IIII~~xx~~III lb. tourn.

[19] Bethaniën.

Twee ampullekens 8 onchen IIII inghelschen en half.

Een monstrance VII onchen XII inghelschen en half.

Noch een cleen monstrance in de platse van twelcke die van den cloostre hebben gheleent XIII s. IIII d. gr. den XII^{en} april 78, valent : IIII lb. tourn.

[20] Sint Janshuus in Brugghe.

Twee cruucen van lattoen up houdt beslegghen danof de Go zelve es van cleene imptance ; waervooren den meestre van den hospitale gheleent heeft de somme van II lb. gr. over de weerde van drie deelen van diere achtervolghende d'estimatie van den zelvemet, overghebrocht den XII^{en} april 1578, valent : XII lb. tournois.

[21] De ghilde van Sinct Sebastiaens.

Een zelve hoeft van Sinct Sebastiaen in partie verghult, weghende VII marcq VII oncen.

Twee ampullen weghende II marcq.

Overghebrocht den XII^{en} april 1578.

[22] Sincte Salvators.

Twee zelve candelaers met waepens ende de stocken daerinne wesende XII marcq, af II marcq over de stocken, blyft X marcq net.

Noch II ander candelaers zonder stocken XII marcq I once.

Item twee groote monstrancen weghende met den reliquien ende glasen X marcq IIII onchen en half, af II marcq over de glasen, blyft VIII marcq IIII onchen en half.

Een zelve cruce up houdt ende ysere IX marcq V inghelschen, of II marcq over 't houdt ende ysere, blyft VII marcq V inghelschen.

Een zelve sperwaternat weghende VIII marcq VII inghelschen.

Item 't upperste van twee canterstocken weghende VII marcq III onchen.

Een cruce beslegghen up houdt ende ysere met den langhen stock weghende tsamen IX marcq VI onchen en alf, af VI marcq VI onchen en half over 't hout ende ysere ende langhe stock, blyft III marcq net.

Item II ampullen XX onchen en half.

Een zelve belle XVII onchen en half.

Twee wieroockvaten weghende met de vullicheit daerinne wesende tsamen XII marcq III onchen en alf, af I marcq IIII onchen over de vullichede, blyft X marcq VII onchen en half.

Twee scelpen van zelve XV onchen XII inghelschen.

Een zelve quispele III marcq net, met yser ende bustelen af over tzelve II marcq, blyft I marcq net.

Item III zelve plateelen wesende ongheteekent zelve, weghende VI marcq I alf onze.

Drie remonstranskens, de hoofdekens verghult, weghende tsamen met de glaskens ende relicxkens XX oncen schaers.

Alle welcke voorscreven partien de kerckmeesters van derzelver kercke hebben gheredimeert in ghelde voor de somme van hondert vierenveertich ponden grooten over de drie deelen van de weerde van diere te VI s. gr. d'onche, ghemerct dat al ongheteekent zelve was al achtervolghende d'estimatie van den zelve meden den XIII^{en} april 78, valent de voors. somme in ponden tournois : VIII^cLXIII lb. tourn.

De ryve van Sincte Eloy wesende van houtte, besleghen met zelve platen toebehoorende 't comun der zelve kercke, ghestimeert by den zelve meden de zelve platen weerdich te wesen ter somme van XVI lb. gr., waervooren die van den comune hebben gheleent de somme van XII lb. gr. over de drie deelen van viere van de voors. XVI lb. gr. ten daghe als boven, valent : LXXII lb. tourn.

[23] 't Ambocht van de huvetters.

Twee ampullekens X onchen en alf.

Een paesbardeken ende een brootvaetken XIII onchen V inghelschen.

Ende II zelve cruucen up houdt ende ysere XXIII marcq II onchen.

Overghebrocht XIII^{en} april 78.

[24] 't Ambocht van de scrynwerckers.

Twee cruucen up hout ende ysere XII marcq V inghelschen.

Overghebrocht den XIII^{en} april 78.

[25] De vleeschauwers.

Eenen zelve kethene met eenen ryck VIII onchen min I inghelsche ende I quart.

Twee zelve cruucen up houdt ende ysere XXIII marcq III onchen.

Twee ampullekens XII onchen XI inghelschen.

Ende een zelve paesbardt ende een brootbusken II marcq V onchen V inghelschen.

Overghebrocht XIII^{en} april LXXVIII.

[26] De muelenaers.

Twee zelve cruucen up houdt ende ysere weghende XXVI marcq I onche.

- Twee ampullekens VI onchen I halven inghelschen.
 Ende twee monstrantiën IIII marcq I onche.
 Overghebrocht XIII^{en} april 78.
- [27] Droochscheerders.
 Twee cruucen up houdt ende ysere XXIII marcq VI onchen.
 Een brootvat ende een paesbart XII onchen net.
 Een remonstrance IX onchen VIII inghelschen.
 Overghebrocht XIII^{en} april 78.
- [28] Cousceppers.
 Twee cruucen met houdt ende ysere X marcq III onchen net.
 De cnoppen van de cruucen XV onchen.
 Twee ampullekens VIII onchen IX inghelschen.
 Ende een paesbardt ende een brootbusken IX onchen I inghelsche.
 Overghebrocht XIII^{en} april 1578.
- [29] Lootghieters.
 Een monstransken met een kethelken weghende VI onchen en alf.
 Overghebrocht XIII^{en} april 1578.
- [30] Lysecleetwevers als Mandemakers.
 Twee cruucen up hout ende ysere weghende XV marcq II onchen en half.
 Twee ampullekens VI onchen VI inghelschen.
 Ende noch een monstrantie XVIII onchen XVI inghelschen.
 Overghebrocht XIII^{en} april 78.
- [31] Tyckwevers.
 Twee cruucen up houdt ende ysere XIII marcq XVI inghelschen.
 Ende een brootbusse IIII onchen V inghelschen.
 Overghebrocht XIII^{en} april 78.
- [32] De ghilde van de Busschieters.
 Die van de ghilde van Sincte Barble die de colveniers of busschieters houden binnen Brugge overghebrocht hebbende de specificatie van huerlieder zelverwerck alsnoch onder hemlieden wesende ende naerdien up 't vertooch by hemlieden ghedaen ghecomuniqiert es gheweest met die van der wet der voors. stede van Brugge es hemlieden gheconsenteert by den comissaris de redemptie van den voors. zelverwerck overschietende boven tghuene ghepant zynde an den hoofmeestre voor de somme van XXIII lb. gr. over de drie deelen van viere van de weerde van diere, welcke somme betaelt es by den hoofmeestre deken ende eedt den XIII^{en} april 1578, valent : IeXXXVIII lb. tourn.

[33] Beeldmakers ende zadelaers.

Twee cruucen up hout ende ysere XVI marcq min II inghelschen.

Een monstrantie ende een paesbardt XIII onchen net. Den deken (ende eedt die hebben gheredimeert de voors. monstrantie ende paesbardt den XV^{en} april LXXVIII voor II lb. XVIII s. VI d. gr., valent : XVII lb. XI s. tourn.

[34] Sceppers.

Twee trompetten weghende VII marcq VII onchen XIII inghelschen.

Overghebrocht den XIII^{en} april 78.

[35] De fruteniers.

Twee zelve cruucen up houdt ende ysere tsamen weghende XI marcq VI onchen XV inghelschen.

Een paesbardt VIII onchen IX inghelschen.

Twee ampullekens IX onchen XVI inghelschen.

Een brootvatken III onchen net. In platse van dit brootvatken hebben deken ende eedt gheleent X s. gr. den XIII^{en} april LXXVIII, valent : III lb. tourn.

[36] De boghemakers.

Twee cruucen up houdt ende ysere weghende XVIII marcq VII onchen.

Overghebrocht XV^{en} april LXXVIII.

[37] Viscoopers.

Twee zelve cruucen up houdt ende yser besleghen weghende tsamen XXIII marcq X onchen.

Twee ampullen ende een monstranken, een plateelken ende een paesbardt tsamen V marcq I onche XVI inghelschen.

Overghebrocht XV^{en} april 1578.

[38] De ghilde van de X^m martelaers in Onser-Vrauwenkercke te Brugghe.

Twee zelveren inghelen met platen omme daerup te stane met een lanck stick zelve, tsamen weghende IX marcq I onche X inghelschen.

Eenen zelveren aerm wesende in partie vergult weghende III marcq III onchen X inghelschen.

Een zelve monstrance weghende III marcq III onchen XIII inghelschen.

Twee zelve plateelen weghende III marcq II onchen en alf.

Een paesberdt III onchen XVI inghelschen en half.

Twee ampullen VI onchen VI inghelschen.

Ende een brootbusse IIII onchen net.
Overghebrocht XV^{en} april 78.

[39] De lynewevers.

Twee cruucen up houdt ende ysere XI marcq II onchen VIII inghelschen.

Een paesbart IIII onchen V inghelschen net.
15^{en} april 78.

[40] De wiltwerckers.

Twee zelver cruucen up houdt ende ysere XII marcq X inghelschen.

Een monstrantie weghende IX onchen XV inghelschen.
Overghebrocht XV^{en} april 78.

[41] De verwers.

Twee cruusen up hout ende ysere XVII marcq V onchen net.

Twee ampullen XI onchen net.

Eenen quispele up houdt beslegghen met zelver weghende tsamen II marcq II inghelschen en half.

Overghebrocht XV^{en} april 78.

[42] De Cruuthalle.

Twee zelver cruusen up houdt ende ysere ende mette cnoppen XIII marcq IIII onchen.

Twee zelver ampullen XVI onchen min XII inghelschen.

Een zelver platteel XIII onchen IIII inghelschen.

Een zelver quispele metten houtte II marcq VI onchen.

Een zelver brootbusse ende een paesberdt tsamen XI onchen IX inghelschen.

Een zelver wieroockvat III marcq IIII onchen.

Een zelver scelpe ende een scuppe II marck II onchen VII inghelschen.

Een zelver monstrantie XIII onchen XV inghelschen.

Overghebrocht XV^{en} april LXXVIII.

[43] De cupers.

Twee cruusen met twee cnoopen up hout ende ysere XX marcq I onche.

Een zelver Sinte Lenaert IIII marcq IIII onchen XVII inghelschen en half.

Een zelver plateel II marcq IIII onchen.

Een paesbardt ende een brootbusse VIII onchen XIII inghelschen en half.

Overghebrocht XV^{en} april 78.

[44] De tegheldeckers.

Twee ampullekens ende een paesbardt midsgaders een brootvaetken III marcq I onche VII inghelschen.

Overghebrocht XV^{en} april 78.

[45] De graeuwerckers.

Twee zelvere cruucen up hout ende isere XXII marck I once.

Item II zelve plateelen IIII marcq XV inghelschen.

Item II zelve cannekens XII onchen XIII inghelschen.

Item een zelve paesbardt IIII onchen IX inghelschen.

Item een zelve monstrantie weghende III marcq X inghelschen met 't latoen ende loot.

Overghebrocht XV^{en} april 78.

[46] De ghilde van de spelieden.

Twee cruucen up houdt ende isere VII marcq III onchen V inghelschen.

Twee ampullekens V onchen XI inghelschen.

Een monstrantie IX onchen II inghelschen.

Noch een cleen monstrantie III onchen VI inghelschen.

Een zelve scale ende een lepele IX onchen min onderalven inghele.

Ende noch een paesbardt II onchen XI inghelschen.

Overghebrocht XV^{en} april 1578.

[47] De winnebrooden.

Een zelve cruuce up houdt ende ysere IX marcq net.

Ende een monstrantie VII onchen I inghelsche.

Overghebrocht den XV^{en} april 1578.

[48] De wynmeters.

Een cruuce weghende VII marcq VII onchen II inghelschen.

Een monstrantie weghende II marcq II onchen III inghelschen.

Overghebrocht den XV^{en} april 78.

[49] De bezemakers.

Een cruuce up houdt ende isere weghende IX marcq VII onchen X inghelschen.

Een monstrantie van Sint Anne XV onchen V inghelschen.

Overghebrocht XV^{en} april 78.

[50] De stoeldrayers.

Twee ampullekens VII onchen en half.

Een aerm van zelve p hout besleggen III marcq V inghelschen min.

Overghebrocht XV^{en} april 78.

[51] De ghilde van de Drie Sanctinnen.

Drie remonstrantiën van zelve VII marcq III onchen VII inghelschen.

Noch een cleender monstransken weghende III onchen. De ghildebroeders hebben gheleent in 't ghesach van de voors. partie XVIII s. gr., valent : V lb. VIII s. tourn.

Ende twee ampullen II marcq VII inghelschen.

Overghebrocht XV^{en} april 78.

[52] De lechwerckers.

Twee monstrantiën van zelve XI marcq III onchen XI inghelschen.

Twee ampullen ende een brootvaetken X onchen XV inghelschen.

[53] De zuvelvercoopers.

Twee cruusen up houdt ende ysere XIII marcq III onchen XV inghelschen.

Een plateel III marcq II onchen VII inghelschen en half.

Twee ampullen VI onchen I inghelsche en half.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[54] De backers.

Eenen zelveren verghulden cop weghende LIII onchen ende II inghelschen ; drie zelve zoudtvaten XXXIII onchen XI inghelschen. Dese twee partijen zyn ghelaten den gouverneur die altyts ghehadt hebbende loco pignoris. Dus alzo 't ghewichte excedeert van XI ghuldens de XXVII lb. X s. gr. van de t'achterheit, welcke XI ghuldens deken ende eedt ghefurniert hebben : XI lb. tourn.

Een zelve canne weghende VI marcq III onchen XV inghelschen.

Drie zelve trompetten weghende XI marcq V onchen XIII inghelschen.

Een zelve plateelken weghende II marcq I onche I inghelsche.

Twee zelve ampullekens, een paesbardt ende een brootvaetken weghende tsamen II marcq III onchen XVII½ inghelschen.

Een monstrantie weghende II marcq XVII inghelschen en half.

Ende twee zelve cruucen weghende metten ysere XV marcq VI onchen.

Overghebrocht XVI^{en} april 1578.

[55] De matsenaers.

Twee cruucen up houdt ende ysere XXII marcq V inghelschen.

Een brootvat VIII onchen VI inghelschen en half.

Ende twee ampullen ende een paesbardt II marcq V onchen V inghelschen.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[56] Oudecleercoopers.

Twee cruusen up hout ende isere XIX marcq IIII onchen XV inghelschen.

Twee ampullekens VIII onchen onderalven inghel.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[57] Riemakers.

Twee cruusen up houdt ende zelve weghende XXV marcq IIII onchen.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[58] Hoemakers.

Twee cruusen up hout ende ysere XV marcq V onchen VII onghelschen en half.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[59] De keersghieters.

Twee cruusen up hout ende ysere weghende XIII marcq III onchen.

Twee ampullekens ende een brootvatken XIII onchen XVI inghelschen.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[60] Handtschoewerckers.

Twee zelve cruusen up hout ende yser beslegghen XIX marcq X inghelschen.

Ende een paesbardt VI onchen XVI inghelschen.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[61] Dobeerders.

Twee cruusen up hout ende ysere XV marcq IIII onchen.

Overghebrocht den XVI^{en} april 78.

[62] Bardemakers.

Twee cruusen up hout ende ysere XXI marcq één onche.

Twee ampullekens ende een brootvatken XI onchen XV inghelschen.

Een paesbardt V onchen XVIII inghelschen.

Een monstrantie XIII onchen II inghelschen.

Overghebrocht den XVI^{en} april 78.

[63] Smeden.

Twee cruusen up hout ende ysere XXIII marcq net.

Twee ampullen ende een brootbusse midsgaders een paesbaerdte weghende tsamen één marcq VII onchen.

Overghebrocht den XVI^{en} april LXXVIII.

[64] Goudtsmeden.

Twee zelve cruusen up hout ende ysere XVII marcq III onchen net.

Een paesbardt V onchen V inghelschen.

Overghebrocht XVI^{en} april 1578.

[65] Wapmakers.

Een cruce up hout ende ysere VII marcq III onchen.

Twee ampullekens een paesbaerdte ende een brootvatken, tsamen weghende II marcq I onche.

Overghebrocht XVI^{en} april 1578.

[66] De ghilde van Sinct Jacobs binnen Sinct-Jacobskerke.

Een cruce up hout ende ysere VI marcq I onche X inghelschen.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[67] De wullewevers.

Twee cruusen up hout ende ysere XXXVIII marcq III onchen.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[68] De vulders.

Twee cruusen up hout ende ysere XXIII marcq V onchen.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[69] Culstickers.

Twee cruusen up hout ende ysere XVI marcq II onchen net.

Twee ampullen ende een paesbardt XII onchen XIII inghelschen.

Twee trompetten ende een claroen XI marcq III onchen V inghelschen.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[70] Den Ouden Boghe in Brugge.

Eenen zelveren gay met eenen stock, een zelve bailliusroede up ysere, een brootbusse, tsamen weghende III marcq V onchen VII inghelschen.

Een goudt kethenken weghende een onche XIII inghelschen III azen.

Overghebrocht XVI^{en} april 78.

[71] De wyncrooders.

Een zelve brootvat, een zelve paesbart ende twee zelve ampullen weghende tsamen III marcq II½ oncen.

Overghebrocht XVII^{en} april 78.

[72] De scippers.

Twee zelve ampullekens weghende VI onchen XV inghelschen.

Overghebrocht den XVII^{en} april LXXXVIII.

[73] Scoemakers.

Twee ampullekens XII onchen XVI inghelschen.

Een brootvat IIII onchen XI inghelschen.

Een monstrantie IIII marcq II inghelschen en half.

Overghebrocht XVII^{en} april 78.

[74] Scoeboutters.

Een zelve aerme VI onchen XIII inghelschen.

Een staende monstrantie van zelve II marcq IIII inghelschen.

Noch een ander monstrantie V onchen net.

Ende twee ampullekens weghende VI onchen min I inghelsche ende een quart.

Overghebrocht den XVII^{en} april 1578.

[75] De hoveniers.

Een monstrantie weghende XV onchen XII inghelschen en half.

Twee ampullen ende een brootbusse midsgaders een scaelken ende een paesberden XV onchen XVIII inghelschen en half.

Overghebrocht XVII^{en} april 1578.

[76] Sincte Bazeliskercke.

Eenen cnoop van zelve II marcq III onchen XVIII inghelschen.

Een brootbusse IIII onchen X inghelschen.

Twee ampullen VIII onchen IIII inghelschen.

Een paesberdt X onchen XV inghelschen.

Twee zelve candelaers V onchen VII inghelschen.

Twee zelve plateelen IIII marcq V onchen VI inghelschen.

Een wieroockvat V marcq II inghelschen.

Een scelpe met een lepelken VIII onchen net.

Een quispele up hout beslegghen II marcq IIII onchen X inghelschen.

Een zelve pellicaen staende up eenen canterstock één marcq VII onchen I inghelsche ½.

Overghebrocht XVII^{en} april 78 1.

[77] De kercke van Sinte Cateryne buuten Brugghe.

Een wieroockvat weghende IIII marcq II onchen V inghelschen.

1. In verband met de relikwie van het H. Bloed had de stadsregering op 1 april beslist dat de kerkmeesters van Sint-Bazelis de «casse» en de «repositoire» mochten achterhouden. Zie: Brugge, Stadsarchief, secrete resolutiën 1575-1585, fol. 125: «Actum den eersten dach in aprilis 1578. - ... Alsdan was gheconsenteirt die van den gheselschepe van den Helighen Bloede in 't leveren van de juwelen van Sinte-Bazeliskercke achter te houdene de casse ende repositoire van den Helighen Bloede omme redenen schepenen daertoe moverende».

Een monstrantie III marcq VI onchen IX inghelschen.

Twee zelve plateelen III marcq XVII inghelschen en half.

Twee ampullekens IX onchen VII inghelschen.

Een schale ende II lepels VIII onchen II inghelschen.

De kerckmeesters der zelve kercke hebben gheredimeert 't beslach van twee boucken voor II lb. gr. den XVII^{en} april 78, valent : XII lb. tourn.

[78] Brauwers.

Twee zelve cruucen up hout ende ysere XII marcq min VII inghelschen.

Twee zelve ampullen ende een brootvat I marcq VI onchen II inghelschen $\frac{1}{2}$.

Ende eenen zelveren cop met eenen deczele VI marcq III onchen IX inghelschen.

Overghebrocht XVII^{en} april 78.

[79] Sinte-Annekercke.

Een zelve cruusken weghende XIII onchen min III inghelschen.

Een ander cruusken weghende een marck III onchen VI inghelschen.

Een paesberdt VI onchen V inghelschen.

Een wieroockvat V marcq III onchen $\frac{1}{2}$.

Een wieroockscelepe VII onchen II inghelschen $\frac{1}{2}$.

Een zelve quispele metten houtte weghende II marcq III onchen III inghelschen $\frac{1}{2}$.

Ende twee ampullekens weghende I marcq I onche net.

Overghebrocht XVII^{en} april 1578.

[80] De ghilde van Onser Vrouwe van der Snee in Onser-Vrouwenkercke.

Twee zelve vergulde ampullen ende een brootbusse oock verghult tsamen II marcq III onchen. De ghildemeesters die hebben gheredimeert dezelve ampulle ende brootbusse voor III lb. gr. valent : XXIII lb. tourn.

Een zelve vergulde Onser Vrouwe zonder voet V marcq III onchen X inghelschen. De ghildemeesters die hebben gheredimeert dezelve Onser Vrouw voor X lb. gr. valent : LX lb. tourn.

Een zelve monstrantie weghende III marcq VII onchen XV inghelschen.

Overghebrocht XVII^{en} april 78.

[81] De thinnepotghieters.

Twee zelve ampullekens ende twee zelve Goden van cruucen

weghende IIII marcq I onche net.

Overgebrocht XVII^{en} april 78.

[82] Eechoutte.

Een zelver verghulde crotse metten stock zelver verghult wesende tsamen weghende XV marcq V onchen zuver.

Noch een cleene crootse met een stock weghende in zuiver zelver II marcq.

Twee ampullen weghende VI onchen V inghelschen.

Een zelver brootbusse weghende II onchen XIII inghelschen.

Ende twee zelver reliquien II marcq II onchen III inghelschen.

Alle welcke voorscreven partijen zyn gheredimeert by den voorscreven prelaet over de drie deelen van IIII van de weerde up XV marck te II lb. X s. gr. 't marck bedraghende XXXIX lb. gr. welcke somme hy den XXI^{en} april LXXVIII ghefurniert heeft, valent : II^cXXXIII lb. tourn.

[83] De Graebroeders.

Een cruce van zelver weghende II marcq I onche VI inghelschen.

Twee zelver ampullen weghende VI onchen X inghelschen.

Overgebrocht XVII^{en} april 78.

[84] De ghilde van Sanct Anthuenis in Sint-Jacobskercke.

Twee monstrantien weghende XIII onchen XIII inghelschen en half.

Overgebrocht XXI^{en} april 1578.

[85] De ghilde van de Magdaleene in de kercke ten Magdalenen buuten Brugghe.

Een Magdaleene van zelver weghende XXXVII onchen en half.

Twee cleene monstrantien ende een paes paesbardt tsamen weghende V marcq.

Alle welcke voorscreve partijen zyn gheredimeert by de ghilde-meesters der voors. ghilde over de III deelen van viere van de weerde voor de somme van VIII lb. VI s. VIII d. gr. den XXI^{en} april XV^cLXXVIII, valent : L lb. tourn.

[86] De Predicaren in Brugghe.

Een zelveren verghulde cruce met eenen voet van tzelve, weghende zuver II marcq in zelver.

Twee zelver candelaren weghende zuver in zelver VIII marcq III onchen.

Een wieroockvat weghende zuver in zelver IIII marcq IIII onchen.

Ende twee cruucen up hout wanof tzelve weecht I marcq blyft zuvers XI marcq.

Ende hebben gheleent die van de Predicaren voorseit XXVI lb. gr. over de drie deelen van viere van de weerde van alle de partijen, valent : CLVI lb. tourn.

[87] De meerseniens.

Eenen zelveren aerme weghende III marcq net.

Noch een monstrantie wesende eenen Sancte Niclaeus IIII onchen net.

Een zelver Onser Vrouwe zonder voet II marcq III onchen net.

Een zelver Sanct Jooris III marcq XII inghelschen $\frac{1}{2}$.

Item IIII zelver ampullekens III marcq II onchen.

Een zelveren Sanct Anthuenis weghende V onchen X inghelschen.

Item een monstrantie boven met eenen Sinte Nicolaus weghende zonder relisuie ende ghelas een marcq IIII onchen min II inghelschen.

Item noch een monstrantie met een cruuc boven II marcq min X inghelschen.

Item een brootbusse V onchen VIII inghelschen.

Noch twee zelver platteelen IIII marcq III onchen XV inghelschen.

Item een zelver cruuce ende noch twee cruucen up houdt, dewelcke der neerynghe zyn ghelaten voor twee marcq zelvers.

Alle welcke voorscreven partijen den deken ende die van der neerynghe voorseit hebben gheleent in ghelde de somme van XLIIII lb. VI s. VIII d. gr. ende dat over de XVII marcq IIII onchen wesende de III deelen van viere te VI s. IIII d. gr. d'onche, valent de voors. somme den XXII^{en} april LXXVIII : II^cLXVI lb. tourn.

[88] Sancte Donaes.

Een schoone costelicke ryve van Sancte Donaes van zelver weghende II^cXXVII marcq X inghelschen.

Een fiertre van Sinte Basilius Magnus weghende XXVIII marcq VI onchen VII inghelschen $\frac{1}{2}$.

Een hooft van Sanct Jans Baptiste weghende XXI marcq III onchen VIII inghelschen.

Item het hooft van Sanct Jans Chrisostomus weghende XXVIII marcq VII onchen V inghelschen.

Item het hooft van Sancte Pieters meestdeel verghult met de schouders ende een pontificatiecroone ende met diveersche bellekens ende IIII leukens weghende tsamen XXXIX marcq V onchen XV inghelschen.

Item eenen voet van houtte besleggen met zelver platen daer het

voorscreven hoeft up staet weghende met het hout XXXVII marcq IIII onchen ende by estimatie van den zelversonder XVI marcq III onchen II inghelschen.

Item een zelve verghulde beelde van Onser Vrouwe weghende X marcq IIII onchen XVII inghelschen ½.

Item een zelve verghulde beelde van Sint Donaes VII marcq II onchen III inghelschen.

Item een monstrantie van zelve verghult met een doorne van Onsen Heere croone III marcq V onchen III inghelschen.

Item een aerne van zelve verghult met de reliquien van Sincte Machuut VIII marcq VII onchen XVII inghelschen.

Item een monstrantie van zelve verghult met diverse reliquien II marcq IIII onchen XVII ½ inghelschen.

Item een schoone beelde van Sint Jeronimus met eenen leeuwe XIII marc I onche V inghelschen.

Item een zelve verghulde beelde van Sincte Catheryne IIII marcq V onchen XV inghelschen.

Overghebrocht den zessentwyntichsten dach van april XV^cLXXVIII ¹.

[89] Onser Vrouwe.

Eerst een beelde van Sint Jan weghende XXV marcq III onchen.

Item een beelde van Onser Vrouwe weghende XXIII marcq VIII inghelschen.

De beelde van Sincte Bonifacius weghende XVII marcq net.

Noch een beelde van Onser Vrouwe weghende XII marcq VII onchen X inghelschen.

Twee wieroockvaten IX marcq V onchen.

De kerckmeesters derzelve kercke hebben gheredimeert de V bovenghescreven partien over de redemptie van de drie deelen van viere van de weerde bedraghende in zelve LXIII marcq VI inghelschen compt in ghelde hondert drie ende vichtich ponden XIII s. gr., valent: IX^cXXI lb. XVIII s. tourn.

Twee zelve platteelen weghende 5 marcq III onchen XV inghelschen.

Een sperrewatervat weghende VIII marcq I onche.

't Zelve van een crucefix IIII marcq IIII onchen.

1. Het kapittel van de Sint-Donaaskerk leverde haar voorwerpen in op 10 en 11 april. Blijkbaar hadden de kanunniken gepoogd een en ander stuk te ontduiken, want op 18 april eiste commissaris Willem van Gysperre ook de inlevering van de ontbrekende voorwerpen. (Zie A.C. De Schrevel, *Comment disparut ...*, blz. 10-12.) Aldus is het wellicht te verklaren waarom in onze inventaris de inlevering pas op 26 april staat opgetekend.

- Twee conterstocken weghende VII marcq V onchen $\frac{1}{2}$.
 Een zelve belle III marcq III onchen V inghelschen.
 Twee ampullen weghende II marcq III onchen.
 Twee monstrantien daermede men omghaet III marcq I onche XII inghelschen $\frac{1}{2}$.
 Een brootbusse weghende VII onchen X inghelschen.
 d'Apostelen van den hooghen hautaer weghende XXIII marcq net.
 De fiertre van Sinte Bonifacius weghende in zelve CLII marcq III onchen XV inghelschen.
 Twee zelve candelaers XIII marcq III onchen.
 Een zelve quispelle up hout II marcq II onchen.
 Alle welcke partijen met oock de somme van ghelde hiervooren verclaerst ghefurniert es den XXVI^{en} april LXXXVIII.

[90] Carmers.

- Twee zelve candelaers VIII marcq X inghelschen.
 Twee zelve wieroockvaten X marcq V onchen.
 III zelve ampullekens II marcq III onchen.
 Twee zelve cruusen up houdt ende yser by estimatie VI marcq.
 Een zelve quispel ende een paesbardt III marcq II onchen.
 Alle welcke voorseide partijen den prior van den voors. convente van den Carmers heeft gheredimeert voor de somme van XLVIII lb. gr. Vlaems ende dat over de drie deelen van viere van de weerde den XXVIII^{en} april 78, valent : II^cIII^x*VIII lb. tourn.

De partijen van zelveverwerck in desen inventaris gheroert midtsgaders de sommen van ghelt daerinne ghementionneert zyn respectie ontfanen by my Jacques de Smet daertoe ghecommitteert zoo hiervooren in 't prohemie verclaert es naerdien die gheweghen zyn gheweest ende gheëstimeert ter presentie van den commissaris ende adjoint omme daerof de overleveringhe te doene an den tresorier generael van de Staten Dieryc vander Beke volghende d'ordonnantie van Zyne Hoocheyt. Des t'oorconde desen gheteekent den XXVII^{en} april XV^cLXXXVIII.

(Get.) J. De Smet.

Ick commissaris onderscreven attestere geen andere partijen van selvere noch in gereeden geldt by den voorn. ontfangen ontfanen te zyne van degene gespecificeert in desen inventaris gewegen ende gheëstimeert respectie t'onser presentie.

(Get.) G. van Grysperre.

Brugge, Stadsarchief, *Brieven en Akten, 1570-1579*.
 Op de rugzijde van het laatste blad: «Inventaris van zelve ghesonden uuyter stede van Brugghe t'Hove».

*Lijst van de instellingen die edelsmeedwerk
hebben ingeleverd*

NB. De nummers verwijzen naar de paragrafen.

A. *Ambachten :*

Baardmakers 54
Bakkers 62
Beeldenmakers en
zadelmakers 33
Bezemmakers 49
Boogmakers 36
Brouwers 78
Dobbeerders 61
Droogscheerders 27
Huidevetters 23
Fruiteniers 35
Goud- en zilversmeden 64
Grauwwerkers 45
Handschoenwerkers 60
Hoedenmakers 58
Hoveniers 75
Kaarsengieters 59
Koussceppers 28
Kruidhalle 42
Kuipers 43
Kultstikkers 69
Legwerkers 52
Lijnwevers 39
Lissekleeswevers en
mandenmakers 30
Loodgieters 29
Meerceniers 87
Metselaars 55
Molenaars 26
Oudkleerverkopers 56
Riemmakers 57
Scheppers 34
Schipppers 72
Scoenbouters 74
Schrijnwerkers 24

Smeden 63
Speellieden 46
Stoeldraaiers 50
Tegeldekkers 44
Tijkewevers 31
Tingieters 81
Ververs 41
Visverkopers 37
Vleeshouwers 25
Vulders 68
Wapenmakers 65
Wijnmeters 48
Wildwerkers 40
Winnebroden 47
Wolwevers 67
Wijnschroders 71
Zuivelverkopers 53

B. *Broederschappen :*

van O.L.Vrouw ter Sneeuw
in de O.L.Vrouwekerk 80
van Sint-Antonius in de
Sint-Jacobskerk 84
van het H. Kruis in de Sint
Kruiskerk 15
van Sint-Antonius in de
Sint-Kruiskerk 17
van Sint-Jacob in de Sint-
Jacobskerk 66
van Sinte-Magdalena in de
Sinte-Magdalenakerk 85
van Sint-Marcus buiten de
stadswallen 14
van Sint-Quinten in de Sinte-
Magdalenakerk 4
van de Tienduizend Mar-

telaren in de O.L.Vrouwe-
kerk 38

C. Kloosters :

Begijnhof 7
Bethanië 19
Cellebroeders 12
Eekhoute 82
Grauwbroeders 83
Karmelieten 90
Kastanjeboom 8
Magdalenahospitaal 18
Nazareth 2
Onze Lieve Vrouw ter
Potterie 1
Predikheren 86
Sint-Clara 11
Sint-Janshospitaal 20
Sint-Juliaan 3
Sint-Obrecht 13
Wilhelmijnen 9

D. Parochiekerken en kapellen :

Onze-Lieve-Vrouw 89
Sint-Anna 79
Sint-Bazelis of Heilig
Bloed 76
Sint-Catharina 77
Sint-Kruis 16
Sint-Donaas 88
Sint-Gillis 10
Sint-Jacobs 6
Sint-Salvators 22
Sint-Walburga 5

E. Rederijkersgild :

Drie Santinnen 51

F. Schuttersgilden :

Busseschieters 32
Sint-Joris (Oud Hof) 70
Sint-Sebastiaan 21